

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-11-09
Besvaras senast
2017-11-22 kl. 12.00

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:239 Sveriges engagemang för Jurij Dimitrijev

Den ryske historikern, forskaren och MR-aktivisten Jurij Dimitrijev har under 30 års tid kartlagt offren för Stalins terror i Karelen. Han har bland annat lokaliserat två stora massgravar i Sandarmoch och Krasnyj Bor. Genom Dimitrijevs ideella arbete har oräkneliga människoöden av olika nationaliteter kunnat klarläggas. Många svenska familjer har genom hans verksamhet fått klarhet i försvunna släktingars öden.

Tidigare efterforskningar har lett till felaktiga besked om svenskers försvinnanden. Dimitrijevs studier i ryska arkiv och massgravar visar att de avrättades under Stalintiden. Sammantaget har han tagit fram tusentals bortglömda mördade ur anonymiteten, däribland runt 50 svenskar.

Dimitrijev har under ett tjugotal år varit verksam i den ansedda MR-organisation Memorial, som jobbar med forskning kring och publicering av material om Sovjetunionens totalitära historia samt med att övervaka mänskliga rättigheter i dagens Ryssland och i före detta Sovjetstater. Verksamheten som inleddes på 1990-talet har sedan några år tillbaka mött kraftigt motstånd från myndigheterna. Nyligen stämplades Memorial som ”utländsk agent” och fördes upp på en lista tillsammans med 145 andra organisationer vars verksamhet hotas av den ryska regimen.

På senare år har myndigheterna även motarbetat Dimitrijev. Hans familj har trakasserats med hotfulla anonyma telefonsamtal och hans hem har utsatts för inbrott. Trots det fortsatte han sitt arbete. Den 16 december 2016 arresterades Dimitrijev, formellt anklagad för spridande av barnpornografi baserat på en bild av hans elvaåriga adoptivdotter i badet tillsammans med ett av hans barnbarn. Flera experter bedömer anklagelsen som helt politiskt motiverad. Han hotas av 15 års arbetsläger.

Dimitrijev har fått stöd av bland andra Memorials chef Arsenij Roginskij, kulturpersonligheter, vetenskapsmän och journalister. Sverige har både intresse av att det viktiga arbete som Jurij Dimitrijev bedriver kan fortgå och av att Ryssland upphör med att trakassera och inskränka friheten för människorättsorganisationer. Vägen mot ett mer demokratiskt och öppet Ryssland är beroende av ett starkt civilsamhälle.

Mot denna bakgrund vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

Avser ministern att ta några initiativ för att verka för att Jurij Dmitrijev får en rättvis prövning och för att Ryssland ska sluta inskränka organisationsfriheten?

.....

Jonas Sjöstedt (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders